Bemelen - In de voetsporen van de 'mijnwerkers'

Rondwandeling langs verlaten groeves
Vertrekpunt voor deze wandeling is de route 'In en om groeves' uit de wandelgids Bodemschatten van Zuid-Limburg (2003), waarvan Werner Felder destijds redacteur was Wat is er anno 2015 nog terug te vinden in het veld, wat is er nog meer te zien? Werner Felder beschreef de Limburgse kalksteenafzettingen, wat een internationaal erkende indeling opleverde. Samen met zijn broer Sjeuf (beiden waren autodidact en mijnwerker) was hij nauw betrokken bij het ontsluiten van de prehistorische vuursteenmijnen van Rijckholt, die nu tot de best ontsloten en best gedocumenteerde ter wereld behoren. De dalen ten noord- en zuidoosten van Bemelen bevatten veel kleine tot middelgrote (ondergrondse) groeven. Bouwsteen werd gewonnen door kalksteenblokken uit het gesteente te zagen. Letterlijk zagen, want de relatief zachte kalksteen laat zich op die manier prima bewerken. Daarnaast werd de mergel vooral afgegraven voor de cementindustrie. Gezien de instabiliteit en het instortingsgevaar van veel van de groeves zijn de meesten niet vrij te betreden. Enkele kleinere gelukkig nog wel.

Routebeschrijving

1. Start (P)

Neem het asfaltpad aan overkant asfaltweg (verboden voor auto's en motoren) richting groevewand Strooberg (foto). Op T-splitsing RA. Op 4-sprong bij informatiebord LA berg op. Na ruim 100 m op Y-splitsing smal paadje LA en door hekje.

2. Uitzichtpunt met bankje

RA bij bankje bospaadje. Door klaphek RA. Bij verkeersbord 'gevaarlijke helling' RA naar beneden. Op 4-sprong RD. Bij asfaltweg RA en daarna 1e afslag LA (Bosweg). Bij bordje 'Mariagrot, uitrustplaats pelgrims' pad naar boven.

3. Mariagrot

Keer om ga aan eind LA en vervolg de Bosweg.

4. Bosweg -holle weg en maretak

In wand boven weiland links Groeve Mettenberg.

5. Mettenberg - (bewoonde) grotten

Loop door en bij T-splitsing LA asfaltweg (afslag gaat naar Groeve 't Rooth(6). De ingang bevindt zich ongeveer 500 m verderop). Daarna direct RA pad in.

6. Afslag Groeve 't Rooth - mergel met fossielen

versiedatum: 10-08-2016

Verderop rechts zie je een natuurstenen muurtje met een schuif. Die kan worden opengezet om overtollig water af te voeren. Het dijkje waar je langs loopt is wellicht aangelegd om regenwater vast te houden zodat het achtergelegen weiland niet verdort in droge periodes. Loop door tot aan groevewand (7a) links (als de brandnetels niet te hoog staan kun je er door de bosjes naar toe lopen).

7a. Groeve zonder naam - mergellagen

Iets verder links nog een groeve(7b) waar je ook naar de wand kunt.

7b. Groeve zonder naam 2 - 'horizont'

Aan einde pad verharde weg (je kunt hier ook RA richting punt 15 als je de korte route wilt lopen). Verharde weg oversteken bij voormalige waterput en bordje Koeberg en direct LA Neem 1e paadje schuin links.

8. Groeve Koeberg - kalksteen en Maasgrind

Vervolg pad naar het volgende Geologische Monument.

9. Julianagroeve - Schiepersberg - orgelpijp en doline

Paadje komt weer uit op brede pad. Ga hier LA, negeer alle afslagen en ga na ongeveer 1 km bij 4-sprong met bankje rechts dalend pad in. 1e afslag RA richting drukke weg (N278). Steek de weg over en ga op 4-sprong bij gasverdeelstation RA. Aan eind gaat pad over in geasfalteerde weg. Op 4-sprong RD en in bocht van de weg 1e pad LA. Na ca. 100 m LA smal paadje door akkerland. Voor bosrand LA en pad met bochten naar rechts blijven volgen. Loop door tot aan volgende grote groeve rechts. Ga door klaphekje naar groevewand (11).

10. Geologisch Monument Groeve Blankenberg - vuursteen

Links naar boven via trappetje naar uitzichtpunt. Neem dezelfde weg terug en ga door klaphekje RA. Bij 3-sprong RD (asfaltweg) en bij T-splitsing RA. Op Y-splitsing met grote zwerfkeien rechts aanhouden. Het pad maakt een scherpe bocht naar links en dan na 100 m RA bij een slecht zichtbaar bordje Savelsbos een smal paadje in, trappetje op en direct weer LA. Pad volgen tot klaphekje, daar RA en bij asfaltweg weer RA. 1e pad RA tussen zwerfkeien door naar informatiebord de ?-renberg.

11. Geologisch Monument de ?-renberg - conglomeraten

Terug naar asfaltweg en RA. Weg vervolgen tot aan drukke verkeersweg (N278). Weg oversteken RA en 1e weg LA. Bij winkels RA Kerkstraat. Direct rechts (nr. 80 - 82) een carréboerderij.

12. Boerderij - speklagen

Loop door en ga RA naar vrijstaande kerktoren (14).

13. Kerktoren- natuursteen uit de streek

Loop terug, RA en voorbij kerk LA (Groenstraat) en direct LA (Kusterkestraat). Aan eind RA, dan weer LA (Keunestraat) en doorlopen tot aan kapel rechts.

14. Kapel - kalksteen met vuursteen

Vervolg weg en ga het 1e brede onverharde pad LA.

15. Tramlijn Maastricht-Vaals

Aan einde pad bij verharde weg links aanhouden. Bij kruising St. Antonisbank inlopen en RA. Weg vervolgen tot in Bemelen bij T-splitsing (direct rechts bevinden zich de bushaltes). Ga RA terug naar startpunt.

Praktische informatie

Openbaar vervoer
Lijn 53 Maastricht - Valkenburg. Bus stopt voor de kerk
Vanaf hier 100 m naar parkeerplaats

Natuursteen in gevels, je loopt er zo aan voorbij. En dat is jammer, want puien en stoepranden zitten vol met verborgen schatten. Deze wandelgids is een hulpmiddel voor 'veldwerk' in de stad en door het Nederlandse geologische landschap. De wandelgids 'Steengoeie wandelingen' beschrijft 10 wandelingen langs stenen en geeft geologische toelichting. De gids is te bestellen op www.steengoedewandelingen.nl en www.gegarandeerdonregelmatig.nl.